

SİYASETE İLHAM ÇOCUKLAR

politikada iyilik hali

SİYASETE İLHAM ÇOCUKLAR

POLİTİKADA İYİLİK HALİ

EŞİTLİK ÇALIŞMALARI DERNEĞİ

ROSA LUXEMBURG STIFTUNG

İÇİNDEKİLER

1- Giriş 3

2- Siyasete İlham Veren Çocuklardan Mektuplar 4

2.1. Bir parti kursan ne partisi kurardın? 4

2.2. Birinin arkadaşın olduğunu nasıl anlarsın? 6

Bulunduğun yerde neyi değiştirmek isterdin?

2.3. Sol parti başkanlarına bir mektupla neyi dile getirmek isterdin? 38

3. Çocukların İyilik Hali: Çocuklar ve Politika 47

3.1. Çocuklar ve Politika İlişkisine Dair Sık Sorulan Sorular 47

3.2. Çocuklarla Oynayabileceğiniz Politika Oyunları Rehberi 52

GİRİŞ

Merhaba

Temmuz 2015'ten bu yana politikada iyilik hali kavramını yaygınlaştırmaya, güncel politikaya queer feminist bir yaklaşımın öneminin altını çizmeye çalışıyoruz. Bu kapsamda nesiller arası örgütlülüğün, hem politik düşünce ve eylemin farklı boyutlarını açığa çıkarma, hem de çocuklar için politika alanının tamamen kirli, tehlikeli, anlaşılmaz ve uzak durulması gereken bir alan olarak tasavvurunu sarsacak bir yaklaşım sunduğunu düşünüyoruz. Otoriter bir rejimde yaşamanın en önemli göstergelerinden biri, çocukların günün hemen her dakikası sert politik gelişmelerle ilgili haberlere ve dile maruz kalıyor olması.

Bu maruz kalma durumunu, çocuklar açısından politik toplumsallaşma ile tersine çevirecek olan şey, çocukların yaşına uygun biçimde politik süreçleri anlamlanlandırabilmesini mümkün kılacak araçları sağlamaktır.

Biz bu çerçevede önce bir mektup kampanyası yaparak kimi çocuklara "Bir siyasi parti kursan ne partisi kurardın?" , kimilerine ise "birinin arkadaşın olduğunu nasıl anlardın? muhtar olsan/değiştirebilseydin yaşadığın yerde neyi değiştirirdin?" diye sorduk ve farklı dillerde verilen yanıtları derledik. Sonra onlardan okulları, yaşam alanları ve yaşam koşulları ile ilgili düşünce ve taleplerini doğrudan sol partilerin (eş)başkanlarına iletmelerini istedik. Ebeveynler başta olmak üzere tüm yetişkinlere çocuklar ve politika ilişkisinde rehberlik etmesi umuduyla hem "çocuklar ve politika: sık sorulan sorular", hem de "çocuklar ve politika oyunları pratik bilgiler rehberi" hazırladık ve tüm bu dökümanları bu kitapçıkta bir araya getirdik.

Bu kitapçık #SiyaseteİlhamÇocuklar'a olan bu inancın bir ürünüdür. Çocukları siyasetten değil otoriteryanizmden korumak için hep birlikte bir adım atıyor ve çocukları geleceğin seçmenleri değil, bugünün vatandaşları olarak dinliyoruz.

Politikada İyilik Hali Ekibi

Siyasete İlham Veren Çocuklardan Mektuplar

2.1.Bir parti kursan ne partisi kurardın?

Bu bölümde çocuklar mektuplarını yazılı olarak veya ses kaydı olarak gönderdi. Ses kayıtlarını bir videoda bir araya getirdik. Selin "Cesur Yaşam Partisi" kurmayı önerirken, Süleyman insanları etnik kökenlerinden dolayı dışlamayan İnsan Hakları Partisi kurardım, diyor. Zine ve Revim Su ise hayvanları ve doğayı önemseyen ve bunların haklarını herkese anlatan bir parti kurmak istiyor. Barış "Kedilerin nasıl karnından doğum yaptığı" partisi ile kedilerin doğum yapma mucizesine odaklanalım istiyor. Videomuzu internet sitemizde "Siyasete İlham Çocuklar" bölümünden izleyebilirsiniz.

Karınca'dan Mektup Var!

ŞEKER PARTİSİ

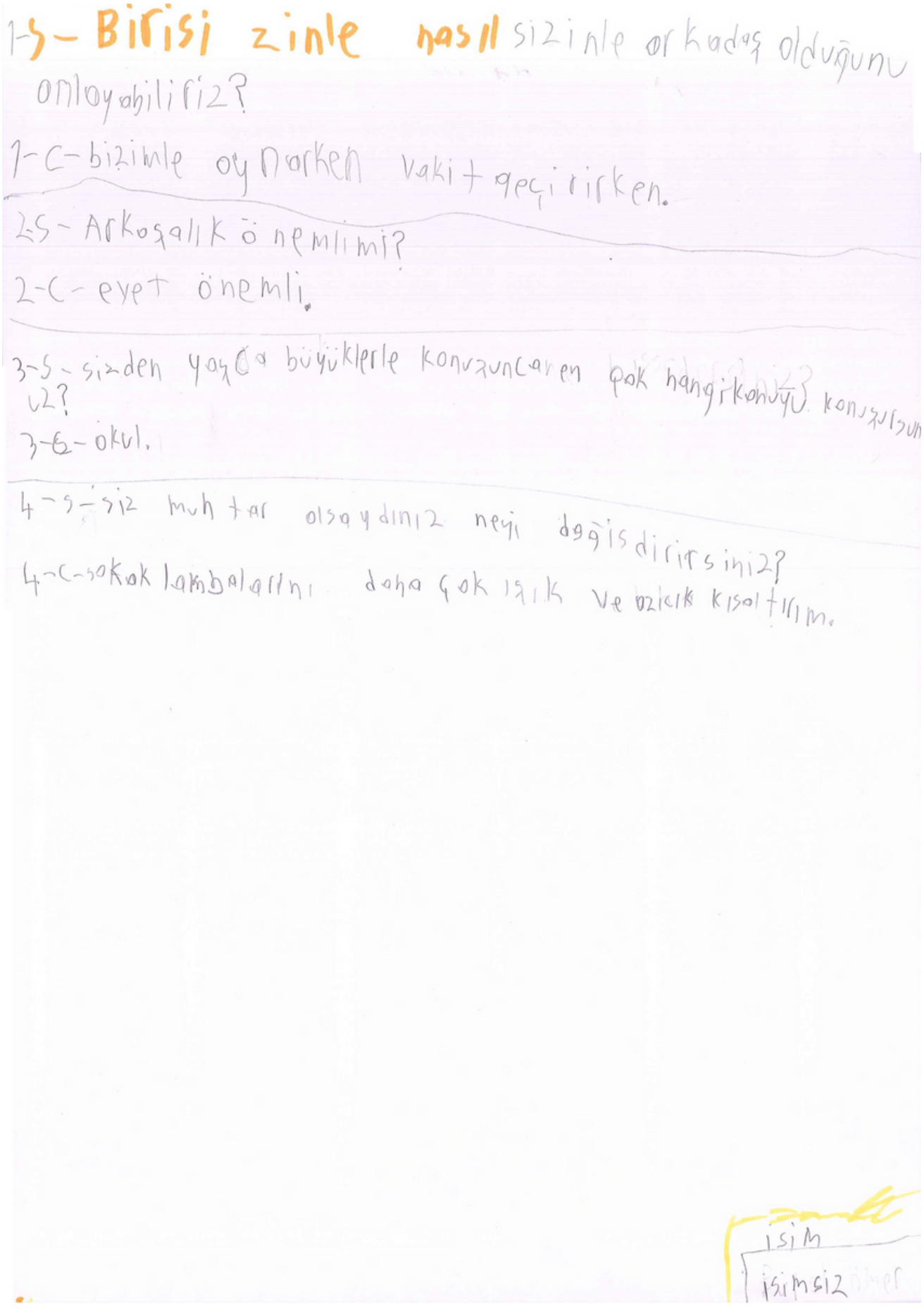
ÇÜNKÜ İNSANLARIN ŞEKER YİYİNCE POZİTİF BİR ENERJİSİ OLUR

VE KONUŞMA YAPARKEN ONLARA ŞEKER DAĞITIRDIM.
İNSANLARIN DÜNYAYA POZİTİF VE İYİ KALPLİ BAKMASINI İSTERDİM.
TÜM HERKESİN KAPKARA FABRİKA GAZLARIYLA DOLU SAVAŞLI
BİR DÜNYADA YAŞAMASINI DEĞİL DE
GÜZEL HAVA ÇİÇEKLER VE DOĞA ORTAMINDA YAŞAMALARINI SAĞLARDIM.

□□□□□

Ecenaz, 1o yaşında

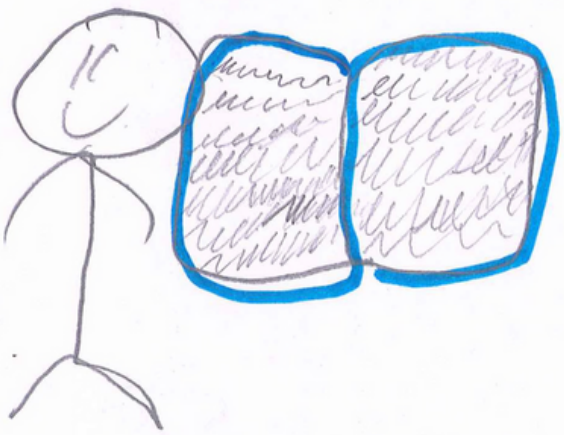
2.2. Birinin arkadaşın olduğunu nasıl anlarsın? Bulunduğun yerde neyi değiştirmek isterdin?

1-S- Birisi sizinle nasıl sizinle arkadaş olduğunu anlayabiliriz?
1-C- bizimle oynarken vakit geçirirken.
2-S- Arkadaşlık önemlimi?
2-C- evet önemli.
3-S- sizden yaşça büyüklerle konuşurcanız en çok hangi konuyu konuşursunuz?
3-C- okul.
4-S- siz muhtar olsaydınız neyi değişdirirsiniz?
4-C- sokak lambalarını daha çok ışık ve bizlik kısaltırım.
İSİM
İsimsiz Ahmet

1) Güvenerek
2) ona güvenerek
3)

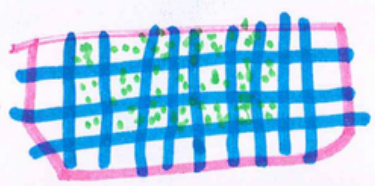

1) Sınavımıza çalışalım mı,
2) Merhaba

Büşra öğretmeni çok seviyor

İsim: ~~Bakla~~ Baklava →

~~Evet ve ortaöğrenim gördüm gördür~~

1. Soru

Evet ve benim ona güvenmem gerekir ve aramızda önemli bir bağlantı sı gerekir

Soru 2

Hayatla ilgili konuşmasını severim

Soru 3

Evimizin karşısındaki ofsaya futbol sahası yapardım

Ben : CR7

(bence)
oyun oynadımda yada benle zaman geciridinde
yada arkadaşımla oyun oynadımda yada [redacted]
partiyaptımızda çok eleniriz de.

(bence)
herşeyi ve sırları sevgililerimiyle konuşürüz.

(bence)
çocuklar için büyük bir şey yapabilirim
hayvanlar için hayvanat bahçesi yapabilirim
ve mahalle muhtarı olmakistemiyo-
rum.

Belçika

1. Onun sana her şart güvenmesi sana her kasın arkasını döndüğünde bile onun sana güvenmesi.

2. Kendisinin özel şeyleri: meselâ sevgilin varmı.

3. her mahhalleye 1 Park yaparım köprüleri meselâ herşeyi tamir edip işa ettirirdim köpek kedi kısacası tüm hayvanlara Barınak yaparım. insanların sorunlarını çözerim.

ama mahhalle muhtarı olmak istemiyorum

KEDİ MİNNOŞ

1. soru

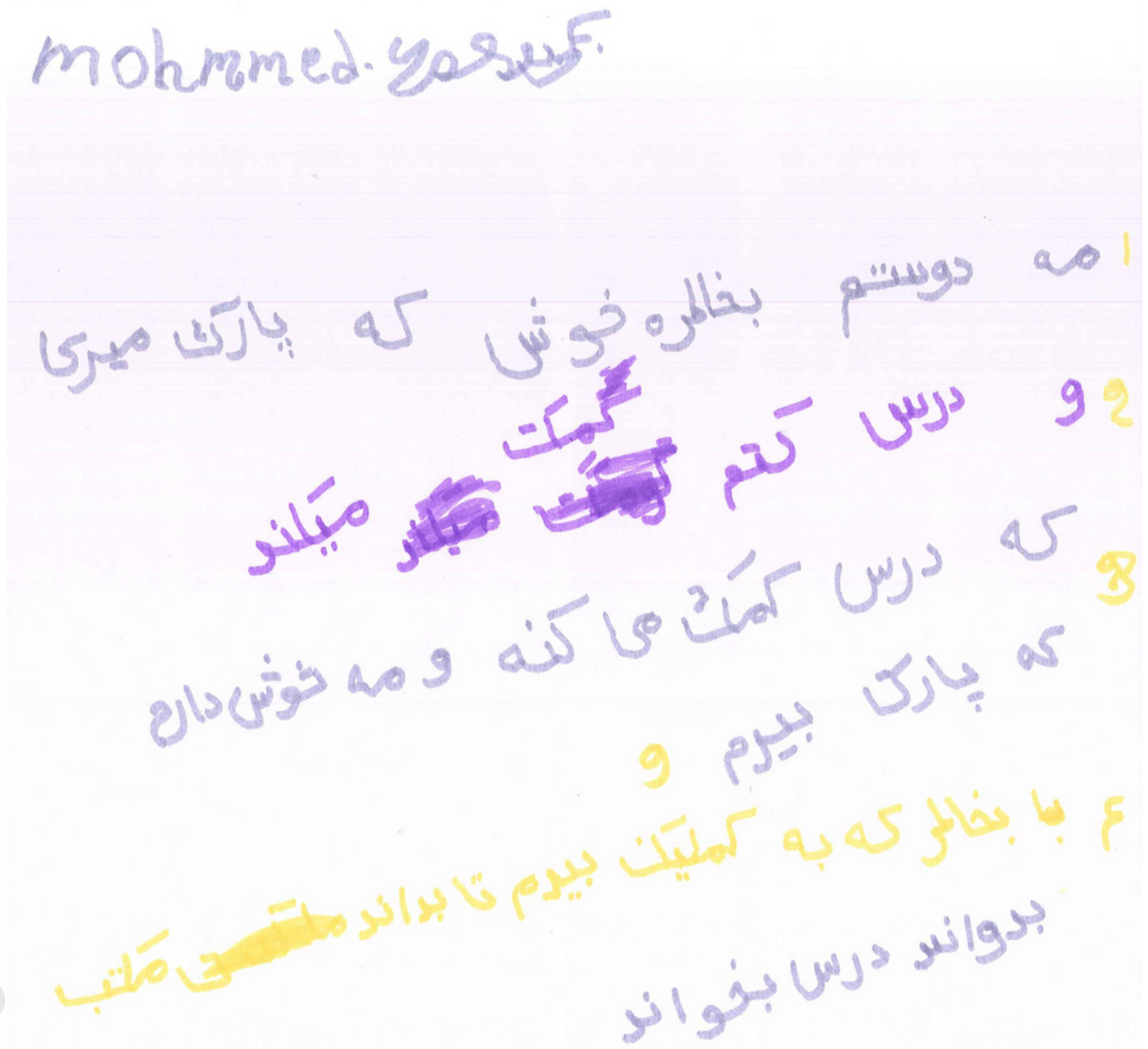
Ben ona güveni yorsam ona bana güven-
yor

2. soru

Hayatta ik defa
konuştum

Büyük bir çocukla

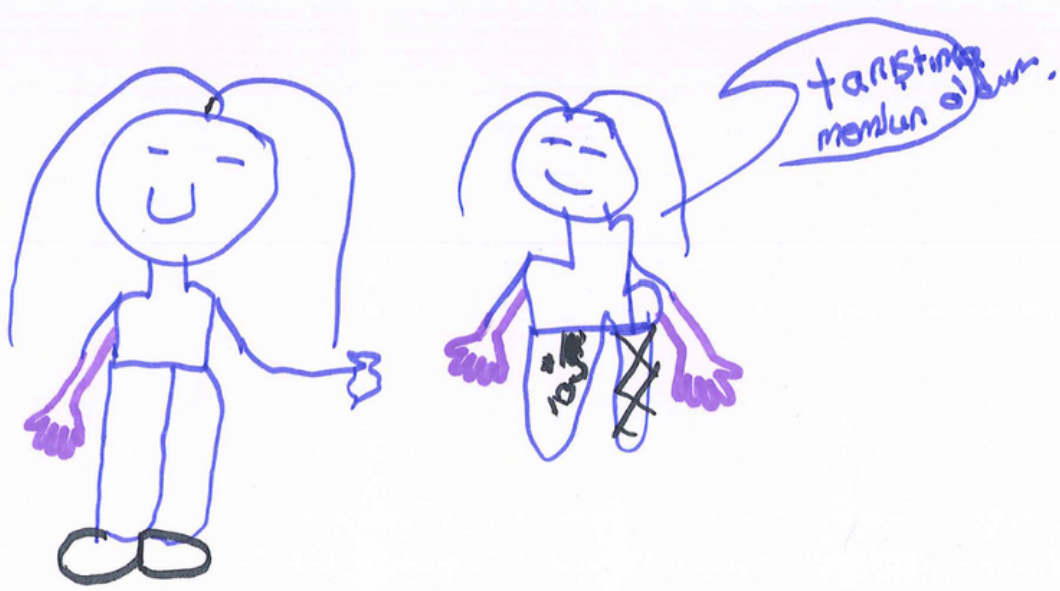

ÇEVİRİ

مه دوستم را به خاطری خوش دارم که پارک میری و درس کام کمک میکند. که درس کمک میکنه و خوش دارم که پارک بیرم و بخاطرکه به کملیک بیدم تا بداند مکتب بروند درس بخواند

Arkadaşımı seviyorum çünkü parka gidiyoruz ve çalışmalarım bana yardımcı oluyor. Ders çalışmak yardımcı oluyor ve ben parka gitmeyi seviyorum ve herkese okula gidip ders çalışabilmeleri herkese kimlik veriyorum.

Arkadaşlık benim için çok önemlidir.
Arkadaşım olmasa çok üzülürüm.
Arkadaşım tanışmak çok güzel
benden büyük olan konuşmak

EVİN
DİNGER

1 mesela benimle oyun oynamak istiyo her gün oyun oynuyo
Vakit geçiriyosa o bana güveniyosa O benim arkadaşımdır
Arkadaşlık önemli bir şey dir

2 Bizden yaşca büyüklerle konuştumuz konu → Kedilerimiz hayatımı konuşuyo
rum en sevdiğim kiyafet en sevdiğim renk en sevdiğin
hayvan büyünce ne olcanı.

3 Ben oyunPark yeni yaPardım ağaçlan hergün sulardım –
Bakkal gibi yerleri yakin yerleri yaPardım

*

*

*

*

isim → yildizlan

1 Birinin Benimle nasıl arkadaşım olduğunu onunla oyun oynayarak anlarım. Bana iyi davranıyorsa bana gülümsüyorsa Beni en çok mutlu eden şey arkadaşım. Arkadaşlık bence önemli bir şey ona herşeyimi anlatırım oda bana anlatır. Ve ben arkadaşımla hep mutlu olıyorum.

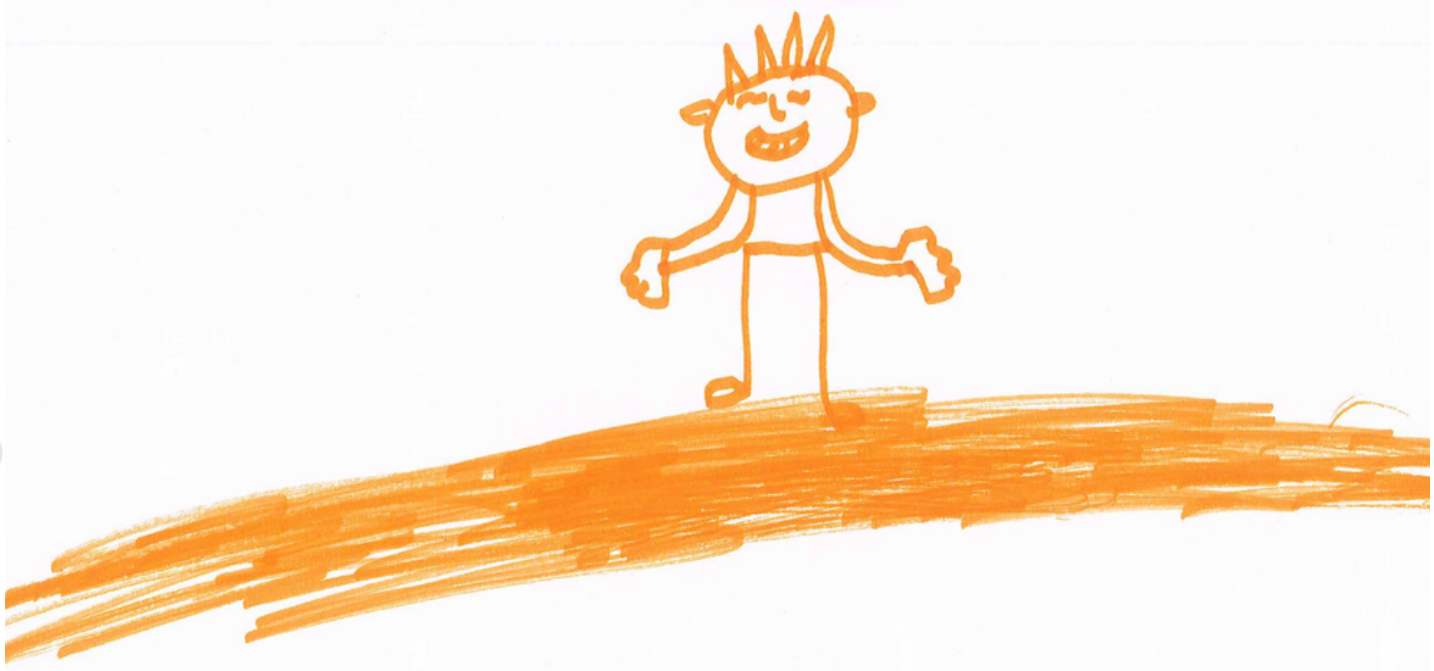
2 Ben büyüklerimle en çok hayatımı konuşuyorum masala kuzenlerimi anlatıyorum kedilerimi anlatıyorum. onlarla böyle sohbet ediyorum. ve ben büyüklerimle hangi oyunu sevdiği en sevdiğim renkleri ve elbiselerimi anlatıyorum. ve onlarlar hayatımdaki korku şeylerimi onlarla paylaşıyorum.

3 Ben muhtar olsam ağaçları hergün sulardım hayvanların evleri ve beslenmeleri için hergere yuva ve yem koyardım. Bahçeleri yada marketleri gidebilecek yerlere koyardım. çocuklar için oyun parkı açardım ve sokaklara bahçeler koyardım.

isim: gökkuşağı

Mohammed-Zob ۱۷۰۰

من دوستم بخاطر خوش دارم هر روز فوتبال
میکنیم + درس کمک کردن. خوشی دارم. پارک
ببره + کته کلان ها - مزاق کردن ممنوع.
وکیل شوچه - میتانه - که شفا خانه - را - تغیر میدم

ÇEVİRİ

من دوستم را به خاطری دوست دارم که هر روز به فوتبال من در درسهایم کمک می کند دوست دارم با او به پارک بروم اما با بزرگترها شوخی کردن ممنوع است اگر وکیل محله بودم می توانم شفاخانه را تغییر بدم.

Arkadaşımı seviyorum çünkü derslerimde her gün yardım ediyor ve futbol oynuyoruz. Onunla parka gitmeyi seviyorum ama yetişkinlerle dalga geçmek yok. Savcı olsaydım hastaneyi değiştirirdim.

Benim için arkadaşlık önemlidir. Çünkü arkadaşımız olmazsa yalnız kalıp içimize kapanırız. Biri ile çok güzel vakit geçirip oyun oynarken eğleniyorsam o benim arkadaşımdır. Eğer bana iyi davranıyorsa da benim arkadaşımdır.

Sinem Cansız

Kendimden yaşça büyük kişilerle konuşmuyorum ki. ☺

Sokaklara hayvanlar için minik evler ve mama kapları yapardım. Ayrıca çocuklar için birsürü oyun parkları yapardım.

Sinem Cansız

ARKADAŞ OLMAK

1 Arkadaş olmak çok güzel evet Arkadaşları tanırım severim bayılırım onların

2 konuşurum

3

"ARKADAŞLIK"

Bana güvendiğini Benimle eğlendiğini

[redacted] oyun oynamak

onunla muhabet etmek

[redacted] Her yerlere yerlere çöp atıl Mı?

diye her yere çöp kovası kaydırdım

Sude: ARKADAŞLIK

İyi biri olması onunla birşeyi oyun oynamak
benim için arkadaşlık çok önemli
benim arkadaşım heppeyde olmasını isterdim
Ve ençok en iyi arkadaş olmayı çok seviyorum
ama beni satmayan hiç küsmeyen arkadaş isterdim
büyükleri sevdiğimi konuşuruz
onlara saygı duymam
onlarla mutlu günler geçirmem
Parkları yaparım
okular yaparım
Rumuz Gökkuşağı
Rumuz Yağmuru

ARKADAŞLIK

arkadaşlı önemli

1:-

benim arkadaşim benimle her gün oyuniyor
onunla her gün ders çalişiyor onunle oyuniyor
telefonde ve ben biliyorum ki oda
beni seviyor bende onu seviyorum

2:- ben büyüklerde konuşiyorum ders
işin gezme işin. ve çok konuşiyorum

3:- ben mukhtarim ve bu ~~mahhellei~~ mahallesinda
çok yardim ediyorum ve onlara iş vecam
ve yapanci levi kimlik vercem onlarin çocuklar
okula [redacted] شامل میکنم [redacted]

Balik

arkaBaşli onemli
benim arkadaşim
benim icher ğan ~~oya~~ oyuniyor
ve biliyorum ki obeni seviyor
ve bende onu seviyorum
2:- ~~bell~~
ben mukhtarim ve bu mahalles
inde ve yardim ediyorum veonlara
iş vecam veyapanci leri kimlik
vercem ve onlara okula dahil ediyorum

دوست شدن بهترین چیز است. دوست میشویم و باهم ساعت تیری میکنیم و غیره

ÇEVİRİ

دوست شدن بهترین چیز است. دوست میشویم و باهم ساعت تیری میکنیم و غیره

Arkadaş olmak en güzel şey. Biz arkadaş oluyoruz ve birlikte vakit geçiriyoruz ve muhabbet ediyoruz ve …

1. دوست شدن بهترین چیز است 2. و چی قسم دوست میشیم .باهم دیگر ساعت تیری میکنم. قصه میکنم و غیره....

3. و همرای پدر مادرم خودش داریم درباره چیز های که درباره خوبی ماست درس خواندن ما...

4. اگر وکیل محال میبودم میخواستم برای اطفال یک

ÇEVİRİ

دوست شدن بهترین چیز است و چی قسم دوست میشویم. باهم ساعت تیری میکنیم و قصه میکنیم و غیره...

و همراه پدر و مادر خود خوش دایم درباره جیزهای که درباره خوبی ماست مثل درس خواندن ما و ...

اگر وکیل محل میبودم میخواستم برای اطفال یک

Arkadaş olmak en iyi şeydir ve arkadaş olacağız.Vakti birlikte geçiriyoruz ve hikayeler anlatıyoruz vb.

Ve bizim için iyi olan şeyler konusunda ailemle konuşuyorum , mesela,, eğitimlerimiz ve...

Mahalle muhtarı olsaydım, çocuklar için bir tane ….isterdim

1.) Kahkülü ile oynun

2.) hayvan sevgisi

3.) hayvanlara hayvanlar için mama ve kuy-
ularından yapılıkteddiotrinin.

birinin senin arkadaşın olduna
nasıl anlarsın? cevap ← 1. soru

(bence) ben olsam önce onu test
ederdim (mesela) önce onu sınını vegme
ona başka birsey söyleyin. sonra oğunuz
bölgeden uzaklaşın gizli bir
yere gedip takip edin. iyor söylediniz
şeyi başkasına söyterse veya birseye
(internet, sosyal medya, sınıf, okul...)
iletirse güvenilir olmadın anlarsınız. Ama
böyle birsey yapmazsa güvenilir oğuna
anlarsınız.

2: → başkasıyla konuştunda bir seyle
ilde hemen konuşmayı sevmem o konuşur
ben ise devam ederim. okadar.

takmalışım
Mia

ben müdür olsam

futbol sahası, okul kursu, park, salon
fitness, böyle birşeyler yapardım.

Soru 3: Bende büyüklerle en çok konuştunuz konu

Soru 3 cevap: Beni neden tepeden aşağı attın

Soru 4: Mahallenizde muhtar olsan neyi değiştirirsin

Birsürü ağaç dikip fiyatları düşürürüm kedi ve sokak hayvanları için ev yapardım

Soru 5: Düşük don

Soru 1: Arkadaşlık öne mli mi?

soru 2: Bi'ri'n sizinle arkadaş olduNu nasıl anlarsınız

Soru 1 cevap= Evet

soru2 cevap= Benim arkamdan konuşmaz, Arkamı kollar ve ben düşersem bana yardım eder, beni sev

1. Arkamdan konuşmicak
2. Bana küfür etmicek
3. Beni satmicak
4. Ben düşersem beni kaldıracak

"örnek: Aysima velihir

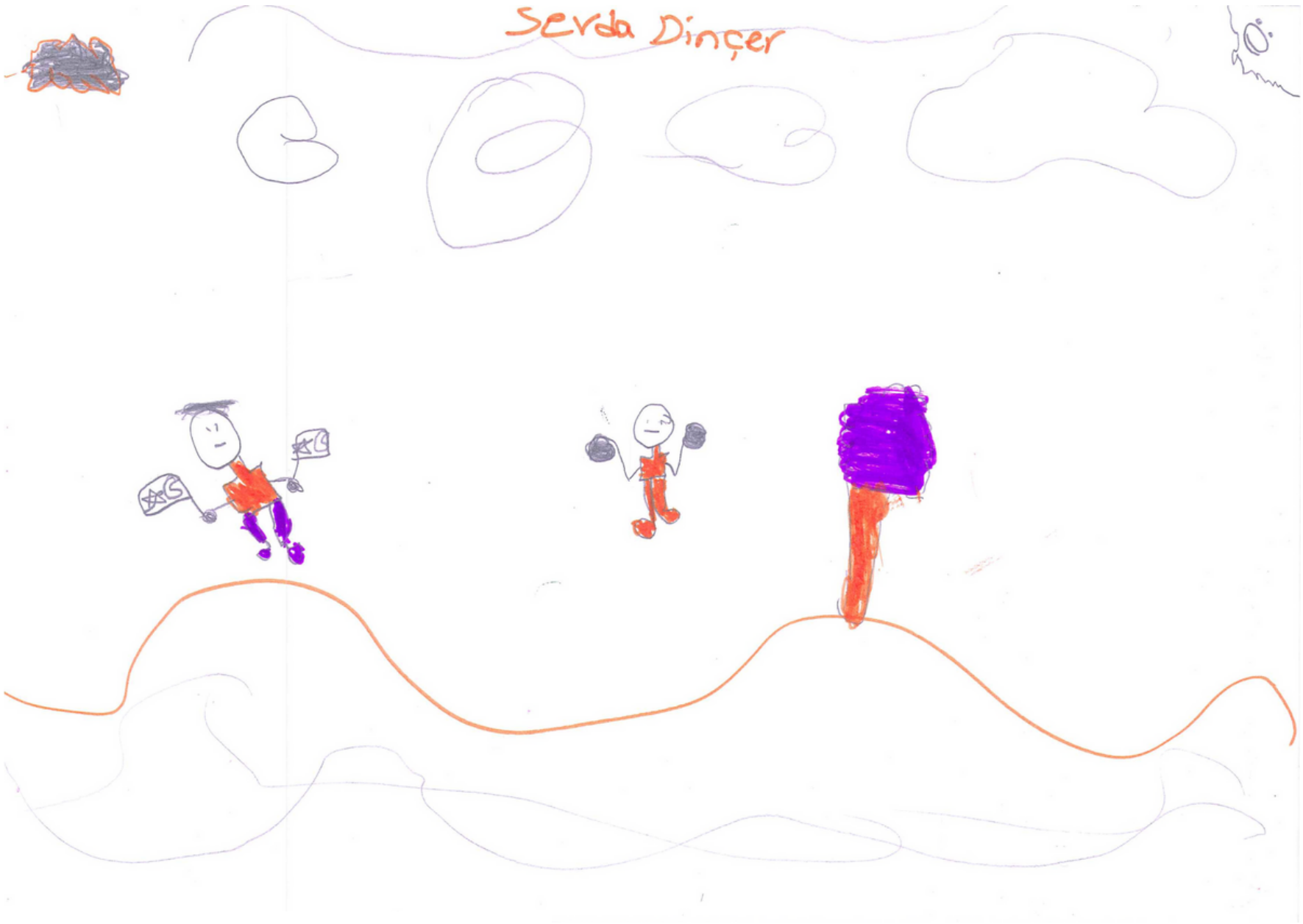
Arkadaşın kedi meseda şakadan güstü ama dediki şaka. Ama ben hiç hoş olmaz

1. soru=

2. soru=[redacted]konuşmayorum

3. soru=Sizden yaşdan büyük olan kişilerle konuşmayorma.

Serda Dinçer

Anime Ayaz

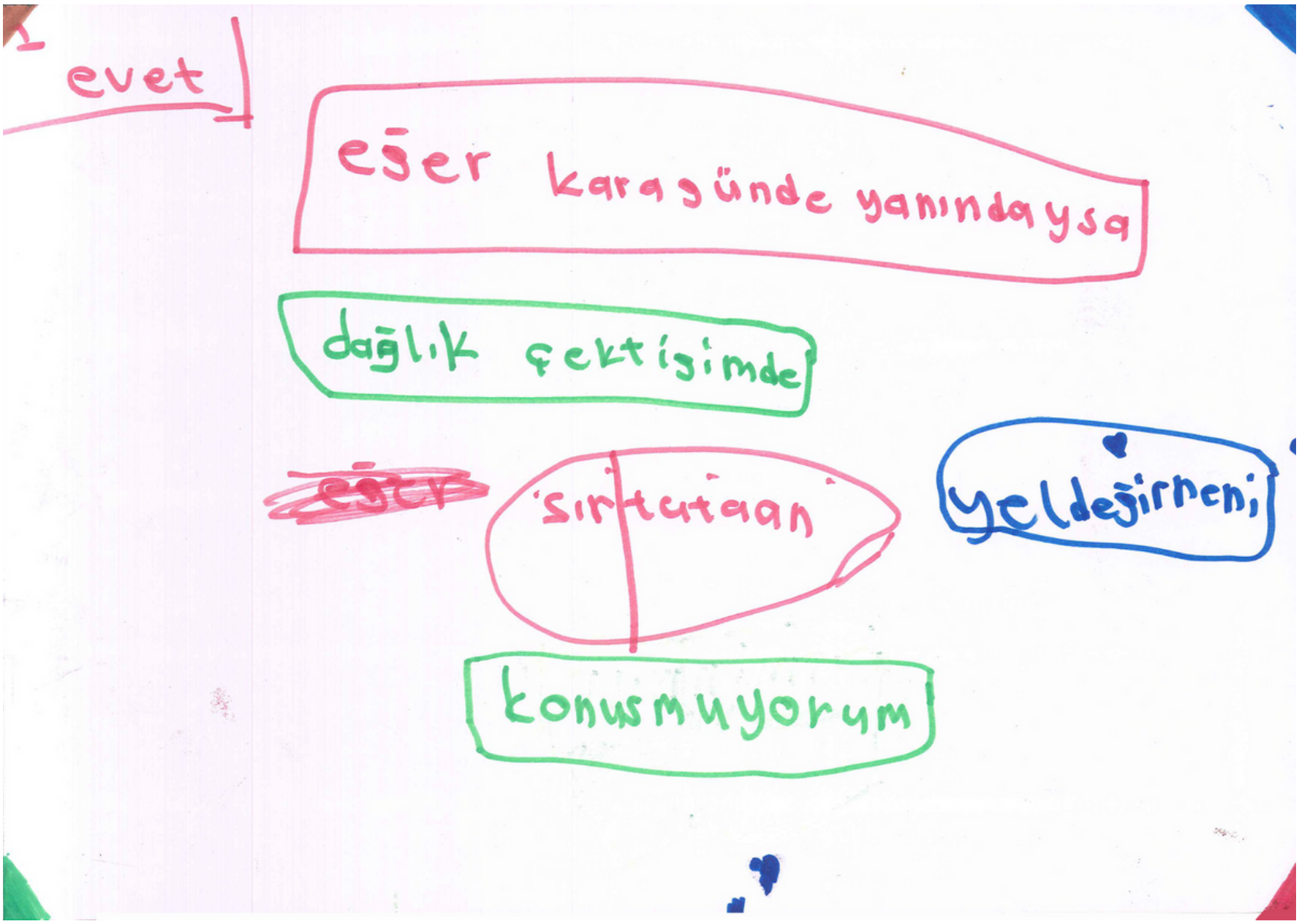

Arkadaş olmak çok güzel bi duygu Arkadaş
senin yanındadır sana yardımcı olur çok
iyidir

2- konuşmak

3- mutlu olmak

Goril

evet
eğer karagünde yanındaysa
dağlık çektiğimde
sinirlendiğimde
yeldeğirmeni
konuşmuyorum

Soru 1 → Arkadaşlık önemli midir → EVET

Soru 2 → Birinin sizinle arkadaş olduğunu nasıl anlarsınız? → ? Bana davranışlarından ve benimle keyifli zaman geçirmesinden anlarım. Birlikte geçirdiğimiz güzel zamanlardan.

Soru 3. Yaşça benden büyüklerle konuşmayı çok seviyorum. Çünkü tecrübeleriyle beni aydınlatıyor. Daha çok konuşa ettiğim arkadaşlarım hakkında konuşuyorum. ♥

Soru 4. Eğer muhtar olsaydın ne yapardın?

Ben muhtar olsaydım. Daha az ses olması için kurallar koyarım. Halkın ~~hiçbir~~ ihtiyacı karşılardım. Asla ve asla hiçbir yoksul kimseye bırakmazdım. Şahsen ben öyle kişilere çok üzülüyorum. Okulları ziyaret eder. Öğrencilerin daha az stress olması için elimden geleni yapardım. Nehir Sevilay

BİRİNİN BENİMLE ARKADAŞ OLDUĞUNU NASIL ANCARIM?

Birinin benimle arkadaş olduğunu bana olan davranışlarından. Bana yaklaşımından bana olan davranışları benim için çok önemli. Bana davranışlarından beni seviip sevmediğini anlarım. Birlikte geçirdiğimiz zamanlar çok önemli. Eğer benimle keyifli zamanlar geçirmiyorsa o zaman benim arkadaşım değildir.

Benim için arkadaşlığın en önemlisi Benim arkamdan beni bıçaklamıyacak.

Ve bende ona aynı şekilde davranacağım Bu şekilde arkadaşlığımız sürecek.

İkimizde Mutlu olacağız.

Maddeler halinde.

1. Arkamdan konuşmicak
2. 2 yüzlü olmiycak
3. Karakterli olucak
4. Beni satmicak

Gerçek AYM

Nehir Sevigen

Piş

Psikolog

2.3.Sol parti başkanlarına bir mektupla neyi dile getirmek isterdin?

Sayin Pervin Abla

Ben bir çocuk olarak her gün tv de bizi yönetenlerin küfürlü konuşmalarını kavgalarini görmek istemiyorum.
Ölümleri acıları ağıtları duymak istemiyorum.Kadinlari öldürüyorlar anneleri öldürüyorlar neden öldürüyorlar bilemiyorum niye kimse bunları önleyemiyor ..
Ben anne babamin her gün hesap yaparak bu ayı nasıl geçireceğiz ne yapacağız diye üzülmemelerini istemiyorum. Bizim kendi evimiz yok kirada oturuyoruz..
Babam annem işe gidiyor ben evde tek kalıp onları geç saate kadar bekliyorum bazen korkuyorum çok üzülüyorum
Biz bazı çocuklar okula giderken kantinin önünde bir şeyler alanları görünce kendimiz alamayınca üzülüyoruz.benim neden param yok diye çünkü annem babam her gün ancak 5 lira veriyor o.parayla ne alacağımı bilemiyorum çünkü yiyecek bir şey alsam içecek alamıyorum.
Içecek alsam yiyecek alamıyorum.
Bazen annemle markete gidince annem istediğimi alamıyor paramız yok diyor.

Çınar akçakil, 15

Benim adım Eylül,

Sayın kemal kılıçtaroğlu , ülkemde hayvana şiddetin bitmesini istiyor,kadına şiddetin bitmesini istiyorum, ekonomiye gelen zamlar bizi temel ihtiyaçlarımızı karşılamak konusunda çok zorluyor , lütfen ne olur ne olur ülkem de rahat yaşamak istiyorum

Eylül, 10 yaşında

Ben Eylül

Benim yonetimden beklentilerim tabiki de var ama ben onlardan ekstra bir destek istemiyorum. Amerikan anayasalarında olduğu gibi sadece ödedigim vergilerin karşılığını almak istiyorum. Nasıl ki vergilerin odenmesinde bir aksaklık olmuyorsa haklarımın işleyişinin de aksaklıklara ugramasını istemiyorum. Yasalara uyulsun istiyorum çünkü güçleriyle benim haklarımı gasp eden insanları durdurmak için var yasalar. Bana saygı duyulsun, anlaşılabileyim. Yeni bir parti benim için aslında " Amerikan Dream" gibi bir şey. Yeni başlangıçlar, kişisel özgürlük, mutluluk, refah, esitlik, adalet, umut vaad edilebilsin bana. Bunların hepsini bir parti yapabilir demiyorum ama yönetim bunların gerçekleşmesinde çok önemli bir rol oynar.

Mithat Amca

Devlet okullarında bilgiye ulaşım yönünden şartlar eşit olsun. Bazı okullarda kütüphaneler için istenilen kitap sayısına yada laboratuvarlar ve bilişim sınıfları için malzemelere ulaşılamıyor. Onun dışında durumu olmayan kişilere bile üniforma zorunlu tutuluyor. Bunun için bir şeyler yapılabilir.

Lavin Aydın, 14 yaş

Mithat Amca Pervin Abla

Bütün öğrencilere çok boya kalemi ve resim defteri verilmesini istiyorum
Polisler kimseyi dövmesin.
Annelere para versinler, anneler de çocuklarına eşya alsın.

Nehir, 10

Sayın Kemal Amca

Ben bir çocuk olarak herkesin kardeşce yaşamasını istuyorum.
Savaş olmasın uçurtmam olsun
karnımız hep tok olsun istediğimiz yiyecekleri annem bana kardeşime alsin.
evimiz sıcak olsun kışın üşuyom. bizimde sıcak suyumuz çeşmeden aksın
çoook banyo yapmak istiyom.
Annem babam kardeşlerim hep yanımda olsun .
Cook oyuncak istiyorum
Oyun arkadaşlarımda olsun.
Okulumuzda bize beslenme dersinde yemek versinler
Çantam çok ağır taşıyamıyorum, okulda bırakmak istiyorum..

Sermin, 12

Merhabalar...

Belki absürt olucak ama evet benimde de arzum refah, ekonomik sorunu çekmeden rahat bir eğitim sürebililmek.. her öğrenciye maddi açıdan desteğin yetersiz olduğunu düşünüyorum.
Özellikle köylerde imkanlar arttırılabilir; sağlık eğitim ulaşım gibi.. Ve diğer bı konu ise "Dilsiz Canlar" yani hayvanlar onlar için daha fazla barınak ve yiyecek imkanı..
Teşekkürler..

Sinem

Kemal Amca, Pervin Teyze, Erkan Abi, Mithat Amca, Ercüment Abi, Gizem Gül Abla

Merhaba.
Adım Özlem.Van'dan yazıyorum.
Ben çocuk değilim, fakat bir genç olarak yazıyorum size.

Buradan tüm parti liderlerine açık yüreklilikle sesleniyorum.Ne sizlere ne de göğsünüzü gere gere çıktığınız o kürsüde tüm ihtişamızla başınız dik bir halde harcadığınız anlamını yitirmiş şatafatlı sözleriniz için size teşekkürlerimi sunacak iyi dileklerim yok ne yazık ki.Utanç içinde büyüyorum,utanç içinde büyütüyoruz kendimizi, çocuklarımızı.Utanç için de günü sonlandırıp utanç içinde uyanıyoruz yeni güne binlerce ölümle yapıyoruz bunu.Kadınları öldürerek,onları bir hayvan postu gibi kullanıp bir köşeye atarak, çocuklarımızı şiddetle büyüterek, hayvanlarımıza sevmeyi değil de canice katlederek yaşamı kirletiyoruz.Bir sorumlu aramıyorum,bir suçlu aramıyorum.Asıl suçlular sizlersiniz,susan bizleriz.Kimse hakettiği koşullar da doğmuyor olabilir, yetişemiyor olabilir ama iyi insanlar yetiştirerek iyi insanlar olarak kalabiliriz bir sonraki nesillere iyi şeyler kazandırabiliriz yalnız bu koşullar ile mümkün değil.Sizler refâh içinde yaşarken insanlar açıklıkla sınanıyor.Kadınlarınız bin bir kuvvetle korunuyorken bizler korkuyla yürüyoruz hayallerimize,evlerimize, yollarımıza.Bizler her gün binlerce kadın kaybediyoruz.Binlerce insan demek bu.Bin ayrı can taze baharında biçilmiş bir kefenle uğurlanıyor.Yokluk içinde hayatlarımıza koşmaya çalışırken sizler varlık içindesiniz.Adalet kavramının anlamını yitirmesi yılları almışken sizler kürsü başında bizim güvenliğimizden,yanımızda oluşlarınızdan bahsediyorsunuz.Sizler kendinizden aşağıda gördüğünüz bizler sayesinde o yerlere ulaşıyorsunuz.Bizim sayemiz de başınız dik.İnsanlığa iyi koşullar sunulsun, ülkemiz gelişsin diyeydi tüm çabamız fakat her şey suistimal edildi. Ülke yangın yeri,felaketler içinde yok oluyoruz göz göre göre ama sizler konforlu hayatlarınızı sürdürmeye devam edin.Ben yıllardır olduğu gibi bugün de size karşıyım.Hiçbir sözünüzün kıymetine inanmıyorum. Büyük bir oyun içindeyiz ama ben bu oyunun bir parçası olmama asla müsade etmeyeceğim.Sizler konumlanızla ahkâm kesmeye devam edebilirsiniz.

Çocukların İyilik Hali: Çocuklar ve Politika

3.1. Çocuklar ve Politika İlişkisine Dair Sık Sorulan Sorular

Çocuk ve Politika İlişkisi Üzerine Sık Sorulan Sorular

*6 Yaş üstü çocuklar için

NOT: Metinde referans verilen sayfalara, metinlere ve linklere erişmek için o kelimenin üzerine gelerek tıklamanız yeterlidir.

Ne tesadüf ki okullar 12 Eylül Darbesinin yıldönümünde açıldı.

Türkiye'de uzunca bir süredir ekonomik ve politik gündem gündelik yaşamın her alanını, her dakikasını kapsıyor. Çocuklar sürekli ekonomik krizle, yaklaşan seçimlerle, artan baskılarla, kadın cinayetleriyle, mülteci düşmanlığı ile ilgili şeyler duyuyor.

Peki, politik gelişmeler konusunda çocuklarla nasıl bir ilişki kurmalı?

1- Çocuklarla politika konuşmalı mıyız?

Çocuklar politikayla, politikacılarla ilgili ailede, haberlerde, sokaklarda her gün bir şeyler duyuyor ve bu gelişmelere ilgi duyuyorlar. Çocukları dinleyin ve TV vb. kaynaklardan bu gelişmeleri 6-7 yaşlarından itibaren kendi dünyalarında anlamlandırmaya çalışıyorlar ama kimi zaman çocukları koruma isteğiyle, kimi zaman da anlayamayacaklarını düşünerek çocuklarla politikayı konuşmaktan uzak duruyoruz. Bu durumda çocuklar, maruz kaldıkları bu bilgileri nasıl yorumlayabileceklerini bilemiyor. Daha kötüsü ya bu konuda sessizleşiyorlar ya da bu boşluğu otoriter ve erkekçi siyaset dolduruveriyor. (140journos'un "Siyasetin Çocukların Dünyasına Etkisi" isimli videosunu izlediniz mi?)

Halbuki erken yaşlar, gündelik yaşamı hepimiz için güzel kılabilecek ortak politik değerlerin kavranılabilmesi açısından çok önemlidir.

Kendi yaşamınızı bir düşünün. Hangi demokratik değer ve ilkeleri erken yaşta öğrenmiş olsaydınız, bugün daha güçlü ve mutlu biri olurdunuz? Eşitliğe, adalete, özgürlüğe dair hangi anılar, sözler bugünkü sizi olumsuz etkiledi?

Özetle, çocukların içinde yaşadıkları çevredeki gelişmelere ilişkin daha erken yaştan itibaren kendini bir özne olarak hissedebilmesi, yani POLİTİK TOPLUMSALLAŞMA çocukların kendiyle ilişkileri ve sosyal ilişkileri açısından önemlidir.

2- Çocuklarla politikayı nasıl konuşmalıyız?

Öncelikle çocukları "geleceğin seçmenleri" olarak görmek yerine, bugünün vatandaşları olarak düşünmeliyiz. Çocukları dinleyin ve TV'de vb. gibi kaynaklardan duydukları şeyleri onlarla yeniden yorumlayın. Çocukları dinlemek demek, onları hiç yönlendirmemek anlamına gelmez. Çocukların otoriter bir rejim altında maruz kaldıkları algının yarattığı akıntıya karşı yüzebilmeleri için, manipülatif ve yargılayıcı olmayan bir yönlendirme onlara tutunacak dallar verebilir.

Hangi kavramların nasıl konuşulabileceği konusunda Politika ve Çocuklar Pratik Bilgiler* rehberimizden faydalanabilirsiniz. Fakat genel olarak şunu göz önünde bulundurabilirsiniz; çocukların merak duyduğunu fark ettiğiniz güncel politik gelişmeleri, izledikleri film ve dizilerdeki karakterler üzerinden yorumlamak en etkili yöntemlerden biri. Bütün bunları yaparken politik kavramların soyut olduğunu ve çocuğun bu soyut kavramları anlayamayacağını gözetmek gerekir. Bu noktada çocuğun anlayacağı somut örneklerle barış, eşitlik, haklar gibi kavramları anlatmak gerekir. Film karakterleri ve okuduğu hikayelerdeki örnek durumlar da yardımcı olacaktır.

Bir diğer önemli nokta dikte ederek değil bir doğal öğrenme fırsatını değerlendirerek çocukların politik gelişimine yardımcı olmaktır. Örneğin duyduğu bir haberden yola çıkarak, filmlerde gördüğü bir duruma dair getirdiği soruları fırsat bilerek, sokakta oynarken arkadaşından duyduğu bir konuyu paylaşmasıyla birer öğrenme fırsatı oluşturulabilir. Dikte edilen bilgi, ebeveyn veya yetişkinin onayını almak için içselleştirilmeden alınan bilgidir.

Yetişkin dünyasının politik kavramlarını ve keskin taraflılığını çocuklara olduğu gibi vermek, çocukların özgür entelektüel gelişimine engel olacaktır. Çocukların diğer taraflara önyargısını keskinleştirecektir. Keskin tutumlar yetişkin zihninde anlamlı bir çerçeveye oturtulabilir ama bir çocuk için psikolojik bir baskıya yol açabilir, radikal görüşlere mensup gruplarda bunun zararları gözlemlenmektedir.

3- Pandemi döneminde çocukların yaşadığı yalnızlaşmayı, toplumsallık algısını zayıflamayı nasıl giderebiliriz?

Küçük yaş grubundaki çocukların sosyal duygusal gelişimi akranlarıyla sosyalleştikçe güçlenir. Bu nedenle sosyalleşmeyi sağlayacak aktivitelere öncelik vermek, bu konu üzerine konuşmaktan daha etkilidir. Örneğin oyun grubuna katılma, çocuk parkları, farklı çocuk etkinlikleri ve özellikle düzenli devam edeceği okul öncesi eğitim sınıfları bu noktada telafi edicidir.

Sosyalleşmeye ya da toplumsallaşmaya dair somut adımlar atmak, çocuklar açısından gözlem aşamasından sonra daha rahat olabilir. Örneğin önce aile üyelerine hitap edecek bir etkinlikle başlayabilirsiniz (Pratik Bilgiler* rehberimize göz atın).

Bu etkinlikler ev ortamında olabileceği gibi dış mekanlarda da yapılabilir. Dış mekanlarda yapılan aktivitelerin bu sürece en büyük katkısı çocukların dış dünyayı ve oradaki insanları gözlemlemesidir.

Bütün etkinlikler planlanırken çocuklarla mutlaka duyguları, düşünceleri, deneyimleri, zorlanmaları hakkında konuşmak ve onunla temas halinde olmak gerekir. Eğer gerekli adımları doğru bir şekilde attığınızı düşünüyorsanız fakat çocuğunuz yine de zorlanıyorsa profesyonel destek almak da iyi bir seçenek olacaktır.

4- Kadın cinayetleri ve cinsiyet eşitsizliği gibi konuları çocuğumla/çocuklarımla nasıl konuşabilirim?

Çocuklar söz konusu olduğunda, çocuklarla çalışan profesyonellerin birinci ilkesi çocuğa zarar vermemektir, çocuğa fayda sağlamak bundan daha sonra gelir. Bu açıdan özellikle kadın cinayeti gibi yetişkinler için bile taşıması zor bir yükü, çocuklara yüklememek için sıkı tedbirler almamız gerekir. Çocukların yanında televizyon, haber izlememek, izlediğimiz/okuduğumuz haberler hakkında başka bir yetişkinle konuşacak isek o ortamda çocukların olmadığından emin olmak çok önemlidir. Çocuk, bu bilgilere kendisi ulaşabilecek bir yaşta ise, yani bir ergenin sosyal medyada pek çok şeye maruz kaldığını hesaba katacak olursak, yine bu konuda da bazı sınırlamalar ve kontroller gerekmektedir.

Bütün bu önlemleri almanıza rağmen yine de çocuğunuzun kadın cinayetleri haberlerine maruz kalması gibi bir durum oluşursa, yapacağınız en önemli ve gerekli şey onun kendine, çevresindeki insanlara ve dünyaya olan güvenini sarsmayacak açıklamalar yapmaktır. Küçük yaştaki bir çocukla "Bazen böyle çok üzücü olaylar olabiliyor ama bu çok sık tekrarlanan bir şey değil, endişelenme. (Biz yetişkinler ne yazık ki sık tekrarlandığını bilsek de küçük bir çocuğun ihtiyacı çıplak bir gerçektense, güvende hissetmektir.) Biz ailen olarak seni koruyacağız. Sen de güvendesin, biz de güvendeyiz. Bizi korumak adına görevli amcalar, teyzeler de ellerinden geleni yapıyorlar." gibi bir paylaşım yapılabilir.

Ergenlik dönemindeki bir gence ise özellikle duygu ve düşüncelerini açabileceği bir alan yaratmak faydalı olacaktır: "Sanırım böyle bir olay duydun. Bu haberleri görünce ne hissediyorsun? Korku, kaygı, güvensizlik hissetmek çok normal, biz yetişkinler de böyle hissediyoruz. İstersen birlikte konuşabiliriz."

Kadın cinayetleri bizim kendiliğimizden çocuklara açmamamız gereken bir konudur, yani çocuk sadece soru sorduğunda cevaplamak ya da bir habere maruz kaldığından emin olduğumuzda konuyu açmak daha sağlıklı olacaktır.

Fakat cinsiyet rolleri, cinsiyet eşitsizliği başından beri çocuklarımızla konuşabileceğimiz, konuşmamız gereken meseleler arasında yer almaktadır. Öncelikle ev içinde, bir çekirdekilenin üyeleri olarak konuşmalarımıza, kelime seçimlerimize, davranışlarımıza dikkat etmeli, cinsiyet eşitliliğine dair vurguyu evin ve ailemizin her alanında yapmalıyız.

Çocukların gündelik hayatta birebir karşı karşıya kaldığı sorunlar, bu konuları konuşmak için önemli bir fırsattır. Örneğin kız çocuğunuz bir gün okuldan gelip 'erkek arkadaşlarıyla futbol oynamak istediğini ancak onların "kızlar futbol oynamaz" diyerek kendisini dışladıklarını' anlattığında "Nasıl hissettin peki böyle olunca? Ben olsam üzülürdüm ve kızardım sanırım. Böyle hissetmek çok normal. Ama arkadaşlarının söylediği şey doğru değil, demek ki onlar futbol oynayan bir kız çocuğunu hiç görmemişler, duymamışlar. Sen tabi ki futbol oynamak da dahil istediğin her etkinliği yapabilirsin, her sporu deneyebilirsin. Her insan farklı olabilir, farklı görünebilir ama bu durum, eşit olmamızı engellemez. Bu yaşadığın olayı bana anlatmana çok sevindim. Zorlandığında öğretmeninden ya biz anne-babandan yardım isteyebilirsin. Bunu bil, olur mu?" gibi bir konuşma ona iyi gelecektir.

Ayrıca Pratik Bilgiler* rehberimizin sonunda yer alan kaynakçalar içinde çocuğunuzun yaşına uygun olanları veya bu alanda hoşunuza giden başka kaynakları onunla paylaşabilir, birlikte izleyebilir/okuyabilir ve sonrasında da üzerinde birlikte konuşabilirsiniz.

5- Ayrımcılık (Mülteci çocuklar, cinsel yönelim ve kimlikler, Kürt ve Arap çocuklar) konusunu çocuğumla/çocuklarımla nasıl konuşabilirim?

Çocuklar en iyi deneyimlerinden öğrenirler, deneyimlerinden yola çıkarak anlarlar. Çocuğumuza basitçe, yaşına uygun, onun anlayacağı bir şekilde ayrımcılığın tanımını yaparak başlayabiliriz: "Bir insana veya pek çok insanın bulunduğu bir gruba, sırf bazı farklı özellikleri olduğu için önyargılı davranmaya, onları bu yüzden dışlamaya ayrımcılık denir." Sonrasında sorular sorarak ilerleyebiliriz: "Senin hiç ayrımcılığa uğradığını düşündüğün, hissettiğin oldu mu? Nasıl bir histi, kendini nasıl hissetmiştin? Peki hiç etrafında ayrımcılığa uğradığını gördüğün bir arkadaşın oldu mu? Sence o nasıl hissetmiştir? Sen hiçbirine bu şekilde davranmış olabilir misin? Sence neden böyle davranmak istedin?"

Bunları konuştuktan sonra, kendi hayatımızdan uygun örnekler vererek önemli farklılıklarımız olabileceğini, farklı görünebileceğimizi, farklı giyinmek isteyebileceğimizi, farklı diller konuşuyor olabileceğimizi, farklı şeylere inanıyor olabileceğimizi, bütün bunların doğal olduğunu, farklı olmanın bir problem olmadığını ve bu farklılıkların hiçbirimizi daha iyi ya da daha kötü yapmayacağını, bizi daha iyi ya da daha kötü yapacak olan şeyin davranışlarımız olduğunu çocuğumuza anlatabiliriz.

Bu konuda öncelikle belirleyici olan şey, anne babaların, öğretmenin önyargıdan uzak davranışlar sergileyerek iyi bir rol model oluşturmasıdır. Böylelikle çocuk küçük yaştan itibaren bu konuda fikir edinir.

6- Yaklaşan seçimleri çocuğumla/çocuklarımla nasıl konuşabilirim?

"Bu ülkede bir sürü insan birlikte yaşıyoruz. Hepimizin ihtiyaçları var, sorumlulukları var. Bu ihtiyaçların sağlanabilmesi, sorumlulukların devam ettirilmesi için Türkiye'de yaşayan insanlar olarak birilerini seçiyoruz ve onlar bize bu konuda yardımcı oluyorlar. Seçimlerde, bu görevi yapmak isteyen insanlar belli oluyor, biz onlara aday diyoruz. Sonra seçim günü geldiğinde oy vermeye gidiyoruz, yani adayımızın kim olduğunu gizli bir şekilde ifade etmeye gidiyoruz. Üzerinde adayların bilgisi olan bir kâğıt var, düşünüp karar verdiğimiz kişiye bir damga basıyoruz. Kimsenin görmeyeceği şekilde, kapalı bir zarfta bir kutunun içine atıyoruz. En sonunda da görevli kişiler o kutuların içindeki kağıtları sayıyorlar ve hangi adayın seçildiğini bize söylüyorlar. Bizi yönetecek kişiyi, ülkedeki hayatı devam ettirmek konusunda bizlere yardımcı olacak kişiyi seçmek hem bir hak hem de bir sorumluluk. Bir sonraki seçime istersen birlikte gidebiliriz ve orayı sen de görebilirsin." şeklinde bir konuşma yapmak yeterli olacaktır. Çocuklara belirsizlik, güvensizlik, umutsuzluk aşılamaktan kaçınmak için ülke meselelerini yetişkinler arasında konuşmak, onlara yalnızca teknik ve basit açıklamalar yapmak önemlidir. Özetle, "politika" ve "çocukların iyilik hali" kelimelerini çoğu zaman aynı cümlede kullanmakta zorlansak da unutmamamız gerekir ki "çocuğun üstün yararını gözeterek güvende hissetme ihtiyacını karşılamak"> "tüm gerçekleri tüm gerçeklikleriyle anlatmak".
Son olarak, Pratik Bilgiler* rehberimizde yer alan seçim oyununa göz atmayı unutmayın.

Çocukların İyilik Hali- Çocuklar ve Politika Pratik Bilgiler Rehberimizi geliştirebilmemiz için aşağıdaki iki soruyu yanıtlayarak politikadaiyilikhali@gmail.com mail adresimize iletebilir misiniz?

Çocuklarınızın politikayla ilgili sizi şaşırtan bir sorusu veya yorumu oldu mu?

Sizce çocuklarınızın hangi politik kişi, kurum ve kavramları bilmesinin onlarda ve toplumda dönüştürücü ve güçlendirici bir etkisi olur?

Yanıtlarınızı sosyal medya hesabımızda paylaşalım mı? (Evet/Hayır)

*** AÇEV'in "Çocuğunuzun sorduğu sorulara nasıl yanıt verebilirsiniz?" başlıklı videosu, genel olarak çocuklara soru sorma ve çocukların sorularını yanıtlama konusunda yol gösterici olabilir.**

3.2. Çocuklarla Oynayabileceğiniz Politika Oyunları Rehberi

ÇOCUKLARIN İYİLİK HALİ
Çocuklar ve Politika

Sizler için çocuklarla oynayabileceğiniz politika oyunlarına ilişkin bir pratik bilgiler notu hazırladık. Oyunları oynarken Yüksel Taşkın tarafından derlenen, İletişim Yayınlarından çıkan "Siyaset- Kavramlar, Kurumlar, Süreçler" kitabından faydalanabilir, yetişkinler için yazılmış bu kitabı, çocuklarınızın sayesinde, çocuklarınızın gözüyle yeniden yorumlayabilirsiniz.

AİLEMİZİN CİDDİ VE NEŞELİ DEKLERASYONU

Birkaç ebeveyn ve çocuğu bir araya getiren küçük bir organizasyonla, evde Sefo 'nun Bilmem mi? şarkısını dinleyerek bir politika günü oyunu tasarlayabilirsiniz.
Alternatif neşeli ve eğlenceli Sosyal Bilgiler müfredatınızı yazmaya ne dersiniz?

Sefo, Bilmem mi? YouTube

SEÇİMLER NINIM NINIM NINIM...

Seçimler yaklaşırken bir oylama ortamı yaratmaya ne dersiniz?
İsterseniz birkaç çocuğu bir araya getirip ya da sadece siz ve çocuğunuz/çocuklarınız oylama kabinlerini ve oy pusulalarını hazırlayıp bir seçim oyunu oynayabilirsiniz.

Bu oyunda seçimler, uzlaşma, aynı fikirde olmama, özgür konuşma ve demokrasi üzerine konuşabilirsiniz.

ÇOK TATLI Bİ FİKRİM GELDİ

Siyasetle ilgili meclis, milletvekili, bakan, gensoru, uzlaşmazlık, iktidar, muhalefet, zorbalık gibi kavramları, içinden iki veya üç tanesini çocuğunuzla seçerek gümgümletmek ister misiniz?

Sırrı Süreyya Önder'in şu videosundaki 1.17-1.57 arasındaki kısmı böyle bir sohbet için gayet uygun YouTube

ya da bir çizgi film seçip oradaki karakterleri konuşabilirsiniz

Hangi kavramlar öne çıktı? Çocuğunuzla ilgilerini çeken kartlardan arkadaşlarıyla oynamaları için renkli oyun kartları hazırlayabilirsiniz.

ADİL

YEŞİL

"YEŞİL, NEŞELİ, ADİL OKULLAR"

Belki çocuğunuzun okulunun aile whatsapp grubunda birlikte bir şeyler yapmak isteyebileceğiniz bir iki aile var. Belki farklı okullara giden ailelerden oluşan bir gruptasınız. Bu sefer ki oyun önerimiz aile ve çocukların ortak katılımı için.

Aşağıdaki cümleler ayrı ayrı küçük kağıtlara yazılır, kişi sayısı kaçsa o kadar kart yazılır (bazıları iki kere yazılabilir). Hem çocuklar, hem yetişkinler bir kart seçer ve o konudaki düşüncelerini söyler.

Okulum eve yakın olsun

Okulum yeşillendirilsin

Liseye kadar ücretsiz ve alternatifli yemek verilsin

Demokratik okullar için veliler için de kurallar getirilsin

Becerilerin geliştirilmesi öncelensin

Haftada …den fazla ödev verilmesin

Mülteci öğrencilere ayrımcılığın kabul edilmeyeceği duyurulsun

Neşeli

Okulda kız, erkek, eşcinsel bütün öğrencilerin aynı değerde olduğu duyurulsun

- burada belirlenen bir veya iki talebi çocuklar bulundukları okulun müdürüne yazılı olarak iletebilir
- change.org gibi kanallardan çocukların imzasına açık olacak şekilde okulları ağaçlandırma kampanyası başlatabilir.

BİZİM APARTMANIMIZ, BİZİM SOKAĞIMIZ

Çocuğunuzla yere uzanıp şöyle bir hayal eder misiniz? Nasıl bir apartman girişi, nasıl merdivenler, nasıl bir duvar onu mutlu ederdi? Komşularla nasıl bir ilişki kurmak isterdi?
Belki kapının girişinde hayvanlar için bir kap, belki merdivenlerde çiçek, belki de apartmandaki çocukların yaptığı resimlerle süslenmiş duvarlar isteyecek. İlk anda düşünmekte zorlanırsa ona ipuçları vererek yardımcı olabilirsiniz.

Peki kendi sokağında ne görmek ister? Daha çok ışık? Daha çok çocuk? daha çok park?
Burada önemli olan her istediğinin doğru olduğunu düşündürtmeden, onunla başkalarını da kapsayacak şekilde düşünmek, ortak düşünmeyi deneyimlemek.

İstediği şeyi konuştuktan sonra, sıra geldi istediği şeyi politik bir eylemle güzelleştirmeye. İsterse apartmanı dolaşıp imza toplayabilir.

Ya da bir arkadaşı/komşusuyla örneğin hayvanlara su kapları konulması için söz ve müziği kendilerine ait şarkılı bir eylem örgütleyebilirler.

★AÇEV'in "Çocuğunuzun sorduğu sorulara nasıl yanıt verebilirsiniz?" başlıklı videosu, genel olarak çocuklara soru sorma ve çocukların sorularını yanıtlama konusunda yol gösterici olabilir.

SİZİN VE ÇOCUĞUNUZUN FAYDALANABİLECEĞİ ETKİNLİKLER, VİDEOLAR

- Opus Noesis Farklı Öğrenen Çocuklar ve Çocuklarla Felsefe atölyeleri
- Bilgi Üniversitesi Çocuk Çalışmaları Birimi
  (instagram sayfasındaki oyunlar ve podcastlere göz atabilirsiniz)
- Tarlabaşı Toplum Merkezi atölyeleri ve Parlayan Çocuklar Kulübü
  yayınlarından faydalanabilirsiniz
- AÇEV demokratik ebeveynlik ve Baba Destek Programı
- AÇEV youtube sayfası
- IKSV Erken Çocukluktan Gençliğe Sanatla Büyümek Raporu
  Yeşim Kara & İdil Seda Ak, Çocuklar İçin İnsan Hakları Oyunları Kiti,Rusihak